

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egy évre 3 ft. Félévre 1 ft. 50 kr. — A gazd. fiok-
egyet tagjainak: egész évre 2 ft., félévre 1 ft.
Külső szám ára 10 kr.
Előfizési pénzek és reklamációk a kiadóihoz
intézendők.

Szerkesztő és kiadó:
A muraszombati gazd. főkegyelet.

A szerkesztésre felelős:
TAKÁCS R. ISTVÁN, e. titkár.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
a szerkesztőhöz küldendők.

Hirletési díj: 1 hasábolypetitor egyzari hirdetésnél 10 kr.
többzari hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér petitorsa 25 kr.

Vasvármegye árvaházának állapota.

A megyei árvaház buzgó gondnoka az igazgató-választmány elé terjedelmes évi jelentést terjesztett be, mely az intézet múlt évi történetét tárja elénk.

A jelentést alább egész terjedelmében közöljük, már csak azért is, mert abban több oly dolog foglaltatik, amely bennünk közelebbről is érdekelt. Ilyen a muraszombati járási tanítóker alapítványa, egy a fizetéses növendékek felvételéről szóló indítvány, mely eszme életrevalóságát különösen a mi járásunk családapái bizonyíthatnák, kik a középiskolákba járó gyermekeiket legtöbbszörre nagy áldozatok árán tudják csak elszállásolni és nagyon sokszor gyermekeik testben s lélekben elsatnyulása a gyümölcse áldozatkészségüknek.

Örvendő olvastuk az ezen ügyben tett gondnoki indítványt s reméljük, ha nem is mindjárt, de idővel az igazgató-választmány testté változtatja az ígét.

A jelentés szövege a következő:

Tekintetes igazgató választmány!

Midőn a legnemesebb emberbarátok szivjóságán felvirágozott árvaházunk intézeti életéből ismét lepergett egy esztendő és elérkezett azon időpont, a mely kötelességem me teszi a lefolyt év eredményeinek és eseményeinek rövid vázolását: teszem ezt azon megnyugtató reményben, hogy egy a tek. Igazgató választmányának, valamint a kegyes

alapítóknak és a nagy közönségnek ez ügybeni bírálata az árvaházi gondnokságra nézve kedvező leend, mert az a lefolyt évben is lelkiismeretbeli kötelességének tartotta az árvaintézet szent céljainak az adott viszonyok közötti minél sikeresebb elérhetését.

Csak örömmel jelezhetem ezáltal, hogy intézetünk a legutóbbi 5 év alatt hozott név-újítás reformok (u. m. bentintás, házilag való mosás és elmelezes stb.) folytan a legőrvendesebb haladás útján van és biztat a remény, hogy a fejlődés e stadiumán rövid idő alatt annyira meg fog izmosodni, hogy a vármegyei érdekek szolgálatá mellett országosan errett hozgató is fog pótolni

Mielott átternek j lentesebb részletezésére, háival emlékezem meg e helyen a folyó évi néjús havában körünkől távozott Meltóságos Reiszig Ede bekésvármegyei főispán urnak, mint az árvaházi igazgató választmányi volt elnökének, az intézet érdekében több éven át kifejtett atyai buzgalmáról és áldásos működéséről s a legbensőbb örömmel azon tényről, hogy a távozó nejjszívű emberbarátnak örökében egy oly fenkölt gondolkozású férfiú lépett, kinek nemcsak neve, de a szive is össze van forrva azon intézménnyel, melyért kezdettől fogva annyit és oly hatékonyan fáradozott.

Fájó kegyelettel gondolok tehát ama pótolhatlan vesztésére, mely nehaj chernelházi Chernel Ferdinánd urnak, választmányunk egykori jeles elnökének és a legutóbbi időkben buzgó tagjának folyó évi július hó 20-án bekövetkezett gyászos halálával árvaházunkat is legfájdalmasabban érinté. A vármegye a jótékonyaság terén működő egyik jeshét, az árvaház pedig legfáradhatlanabb jétéjét veszíté el az elhunytban, a ki leg-

önzetlenbb élte utolsó perczéig nem szünt meg buzgólkodni azon nemes intézményért, melyért oly sokat tett.

„Vasvármegye Árvaháza“ le is róttá elhunyt jétéveje iránti fájó kegyeletét azzal, hogy a Tömördön tartott temetésen a gondnok vezetésé alatt növendékeivel testületileg megjelent és a ravatalra díszes koszorút helyezett; az árvaházi igazgató-választmány pedig a folyó évi augusztus hó 31-én tartott ülésén a boldogultnak felejthetetlen emlékéit és elhunytja feletti mély fájdalomát jegyzőkönyvileg örökítette meg.

Ezek után áttérve a részletekre, a legmelyebb tisztelettel jelentem, hogy az 1891. évben volt az intézetnek összesen 55 növendéke, és pedig 34 fiú és 21 leány. Az árvák közül kibocsájtottak száma 8, és pedig néjszerint: Bükhley Antal, Guczgói János, Horváth József, Klepits Ferencz, Metzler Elek, Türk János, Urschler Hugó és Jaklits Lina. Ezen kihelyezett növendékek a következő elc pályán vannak: Bükhley Antal bádogosinas Kis-Martonban Freiburger Károly bádogos mesternél; Horváth József és Türk János kéményseprő inasok Rattmann József-nél Baján; Metzler Elek bádogos inas Szombathelyen Pankovits József bádogos mesternél; Urschler Hugó és Guczgói János végzett műfáragók असाल műhelyben dolgoznak; Jaklits Lina cseléd Hegyaluban Glassner Róza urónél és Klepits Ferencz fényképész tanuló Knebel Jenő szombathelyi újnyékpész-nél. Klepits Ferencz árva kihelyezése folytan e szerint egy gróf Woher-Bathányi-féle alapítványi hely áresedésben van.

Kihelyezés folytan áresedésbe jött helyekre az 1891 évi augusztus hó 31-én és szeptember hó 24-én tartott igazgató-vá-

GYÓGYULÁSOK

Gyógyult sebek.

Elbeszélés a népietől.

Derült nyári alkonyat volt s a szombat esti harangszó melázza esengött el a tiszta léghen.

István bácsi, a szomszédunk, odaült közénk a kapu elé s vidáman nézegette a porban játszó fiukat. Közük volt az ő kis „nőköhája“, is a Pista gyerek.

István bácsi alig bírta levenni róla szeméit. Oda-oda szóltott neki, hol biztatta, ha bírokrá kell a többivel, hol meg szöve, ha nem vigyázzon valamely közelgő szekerre vagy hazaballagó jöszágra.

Édes anyám nem is állhatta meg, hogy így ne szóljon:

— Bizony István bácsi, ha tulajdon édes lánya lett volna a Marcia, akkor se szerethetné jobban ezt a kis fiút.

— Hat hogy is esett az voltaképen, hogy István bácsi örökbe fogadta Marcist? Kérdé Jóska bátyám, aki mivelhogy még gyermekkorában elkerült a faluból, keveset tudott a mi dolgainkról.

— Hosszú dolog az beszéni, megannál hallgatni.

— D-hogy unán, csak mondja el István bácsi.

Mi többiek is bóbitottuk a Jóska kérdés s István bácsi csakugyan rálett, hogy elmondja a históriáját.

Rágyújtott, szippantott egyet-kettőt cserépipájából s mikor láatta, hogy mily figyelemmel függészik rá szemeként, elkezdé az ő szokott lassu hangján elbeszélését az elmult szép időről, jó napokról.

— Régen volt biz a', mikor még Pistának hívták, nagyon régen. Nem volt még akkor fehér hajam, a bajuszom meg csak épen hogy serkedezett.

Mikor a tizenhetedik nyár napja süttött reám, történt, hogy a tavaly meghalozott Julecsa némen az ebédívésből könnyezve jött haza a tanyáról és sirva panaszolta el, hogy az édes-apaikat, az Isten nyugosztalja szegény öregét, áldott jó ember volt, szél érte.

Befogtam a két sárgát s kimentem érte a szekéren. Ugy hoztam be már megdermedve.

Eltenetülk. Anyám sir, nekem pedig a dolgot után kellett látnom, meggyúlt a bajom.

Az egész gazdaság az éj kezembe került.

A második esztendőben a történetek után Julecsa némen ferjhez ment, Kapits Nagy Péter vette el, talán tetszett is ösmerni.

Egyzer csak azt mondja az édesanyám:

— Te Pista, itt az idő, nézz menyecské után, asszony kell a hához. Ki tudja meddig élek, pedig jó lesz, ha járás közé jön a ház.

— En is gondoltam már arra, mondok, de még nem találtam egyet sem olyat, mint a Fazekasék Terkáljok, pedig azt mondják, gonosz szíve van, hamar halójába keríti az embert.

— Hadd beszéljenek a mit akarok, mondja anyám. Ösmertem az apját, anyját, jóvalú eseléd volt. Csak a szerencséjét akarják megörömitni ennek a leánynak, mert szép, aztán meg nem is

néz rá minden legényre. Amióta az öreganyjánál van, alig lehet látni, soha más a többi lányokkal, a fonóba meg mindig vele megy az öreg-anya.

— Nem tudom mit szólna, ha megkérétném. Majd előbb beszélek vele.

Ezzel az öreg a teheneket ment fejoi, én pedig bent maradtam a tűznél.

Haj, ha gondolta volna, hogy nem úgy van ám, amint ő mondta. Nem kellett már nekem Terkával szólni a dologról, elvégeztük azt régen egymás közt. Azt mondta, hogy csak az enyém lesz s mikor átöleltem karcsu derekát, megcsókoltam piros arcát, olyan édesen mosolygott rám, hogy az egészet álomnak gondoltam. Pedig csakugyan ő fonta át karjaival nyakamat, ő susogott a fülemben olyan szép szavakat a holdvilágos éjszakákon az öreg hárs alatt.

Solse mondúk, hogy szeretjük egymást. Mi nek is az, ugyis tudtuk.

De nem sokáig tartottak ezek a jó napok. Irigylték boldogságunkat a rosszítú emberek. Nekem a Terka hűtlenségéről, neki az enyémről susdogtak. Fájó hallanow a mindig újabb híreket, s hánször föltettem magamban, hogy megmondom neki, megkérdelem tőle, vajjon igaz-e, amit a falu szétbelen-hosszabban beszélnek róla? De valahányszor odaértem s ölelt karjaimba zártam, mindig elfelejtettem, a miért mentem.

Egyzer Új-Toronyán vásár volt s lovat kellett vennem mert épen az ősi szántás ideje volt. Elmentem Terkához, megmondani, hogy vasárnap nem mehetek hozzá, mert vásárra megyek.

(Folytatása következik.)

HIRDETÉSEK.

A legújabb és legolcsóbb

politikai és közgazdasági napilap

„MAGYAR UJSÁG”

Lapfoglaló: ...

Dr. Fenyvessy Ferencz ország képviselője.

Előfizetési árak: Egész évre 12 frt.
Félévre 6 frt.
Negyedévre 3 frt.

A „Magyar Ujság” kiadóhivatala egész éves és féléves előfizetőnek azt az állandó közzétételre nyújtja, hogy a „Magyar Ujság”

valamennyi sorsjegyre, melyek Magyarország és Ausztria Bácska térségében en

gedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak és a Magyar leosztásból és Pénzügyminisztérium letétele helyezett, játszanak és evanből és csoportonként 67, tehát 130 huszonnégy részre osztva és csoportonként 3/4, tehát összesen

7 millió nyereségre játszanak.

A felosztás úgy történik, hogy a „Magyar Ujság” mindazon esetben, melyben valamelyik sorsjegye kibuzuk, a nyereségszeres felét előfizetőnek engedélyezi, oly formán, hogy egyik budapesti kir. közjegyző előtt egész éves előfizetési sorából 30, s a féléves előfizetőből 20 sorsalattik ki. Ezen 50 előfizető között osztatik szét az egész nyereséget fele.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a

„MAGYAR UJSÁG”

kiadóhivatala

Budapest, IV. kerület, Granátos-utca 1. sz.

Hirdetmény.

A bodóhegyi (Bodoncz) ág. ev. fenálló iskola és lakosztály átalakítása, nemkülönböztetve egy új iskola-terem és egy szoba felépítésére ezennel nyilvános verseny-pályázat hirdettetik.

A létesítményekre vonatkozó építési tervek és szerződési feltételek a bodóhegyi lelkészi hivatalnál bármikor betekinthetők.

Az ajánlatok megtevéseire, illetve a szerződés megkötésére a bodóhegyi iskola-tanterembe

f. 1892. évi márczius hó 3. napjának délelőtt 10 órája

kitűzetik, hová és mikorra a vállalkozni kívánók ezennel tisztelettel meghívattak.

Bodóhegy, 1892. febr. hó 4-én.

A bodóhegyi ág. ev. gyülekezet előjárósága.

Légen szárított természetes istálló-trágya

NEUMAN TESTVÉREK aradi szeszgyári hízaló istállóiból

50 százaléknál több szerves anyaggal.

Ara 100 méter-mázsánként, zuzott állapotban, az aradi vasúti állomásra szállítva **300 forint.**

Kizárólagos képviselő Magyarország, Horvátország és Szlavónia részére:

Szávoszt Alphons

magkereskedése és gazdasági cikkek üzlete

V. Arany János BUDAPEST utca 11. szám.

Uyanírt kaplatók:

a legkitünőbb here, fű, konyhakerti s virágmagvak

valamint

mindennemű gazdasági cikkek.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Tenyész-gyöngytyukok

párónként 1 frt 50 krért,

5 pár vételénél 7 forintért

10 „ „ 13 „

eladatnak

a muraszombati uradalom

erdészeti hivatalában.

Hartner Károly

vaskereskedése

Tanoncz kerestetik.

Előnyben részesül az olyan fiú, aki nagy polgári iskolai osztályt végzett.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

Egyetértés

a mely az új évvel immár 25. évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóköröség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatos-sága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tetik méltóságát. A kormány körében előforduló eseményekről az „Egyetértés” olvasói értesülnek első sorban. Az országgyűlési tárgyalásokról a legreálisabb és legteljesebb hírt tudósít az „Egyetértés” közli. Barmely párthoz tartozók is a képviselő, beszéde az „Egyetértés”-ben a legteljesebben közzétetik. Ez az ártási terjedelmű lap egész ére két hónapközéig tartó elenkezzi iradalmi céllal szolgál, mert napokint megtalálja benne a család, a hálygylátó a maga szepirdalmi olvasmányát a világhírű legfrissebb iradalmi legújabb regényekben, talál benne a közérdeklők legfrissebb híreitől, divattudósításait Párisból stb., úgy, hogy nincs szepirdalmi lap, mely az „Egyetértés”-nek a rovataival a versenyt kiüthetné.

lélemelő roszrehajlatlanság szerezte meg a közönlíméretét, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés” olvasói között mind a pártból találjuk híveket. Az „Egyetértés” gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaságközség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegennyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tözdele tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. — A kereskedő, az iparos s a mezőgazdálkó két öveztdé óta tudja már, hogy az „Egyetértés”-ben megtalálja mindazt, a mire szülésre van, s emiatt az „Egyetértés”-re már nélkülözhetlené vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Uzolet dolgokban az „Egyetértés” a legjobban informált lap Magyarországon. A rendes rovataiban s a fölmérülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közzét hű tudósítások ki-vál végre csak az „Egyetértés” 3 speciális rovatát említtük csak, melyek országos hírré tettek szert. Ezek: az Iradalm, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindnyolke egy egy szaklapot képes pótolni.

A ki olvasni válot keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő

az „Egyetértés”-re

melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., 1/2 évre 5 frt s egy évre 20 frt. — Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatvány-számot a kiadóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés” feloldó szerkesztője és kiadó-tulajdonosa:

CSAVOLSKY LAJOS.

Az „Egyetértés” kiadóhivatala:

Balszínház-utca 1. szám.

(Az operaházal szemben.)

Máriaczei Gyomercseppek

nagyszerűen hatnak gyomrunk lapjánál. nélkülözhetetlen és állandóan ismeretes háza és nyereséges.

A gyomorbetegség tünete előnyaitalanság, gyomorség, háza fehélet, fejtájság, savanyú fejtájság, hasmenés, gyomorség, felesleges vállalkozások, sárgaság, undor és hánya, gyomorség, szülés.

Hathatos gyomorség köznyelvi feltájság, a melynyiben az a gyomorot szárazoztat, gyomorfejtájság, etekkel és italokkal, gittétek, májak és hámorhóránsít.

Érdemelt bajoknál a **Máriaczei gyomercseppek** ávok óta kitünőknek bizonyultak, s a mit szék meg szék bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára háza, ill. utasítások együtt 40 kr., nagy üveg ára 50 kr.

Magyarországi forráskor: **Törökország** gyomercseppek Budapest, Királyi utca 12 sz. A vödelvezet és aláírás tisztelesen tessék megfogalmazni! Csak oly eseményeket tessék elmondani, melyeknek birtoklatai szék szék van ráadásán a közönlíméretével (Dr. Brady) és ezen szavakkal: „Valóságos kitünőség”.

Máriaczei gyomercseppek valóban kaplatók

Sopronban: Gráner Jónó gyomercseppek, Csepregben: Kokas Mihály gyomercseppek, Kapuvártól: Vareszky János, Szent-János-Mosonyban: Ninger G. gyomercseppek.

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtehető családiban ismeretes, mint fájdalom-nyihító szer és majda minden gyomorszerben kapható 40 és 70 krért. Mint-hogy utazások léteznek, emellett fogva mindig határozottan: (18-7) „Horgony-Pain-Expeller” kéremd.